

Ще има мониторинг на враждебната реч по време на предизборната кампания

От ляво надясно: Георги Лозанов, председател на СЕМ, Юлиана Методиева, главен редактор на "Маргиналия", Теодор Захов, председател на Съюза на издателите в България, Мехти Меликов, Етична комисия, Национален съвет за саморегулация, Орлин Спасов, председател на Фондация "Медийна демокрация", Ана Горанова, АБРО.

Мониторинг на речта на омразата по време на предизборната кампания за местни избори ще осъществят от Фондация „Медийна демокрация“ и Съвета за електронни медии (СЕМ). Това потвърдиха по време на пресконференция в БТА вчера Орлин Спасов, председател на Фондация „Медийна демокрация“ и Георги Лозанов, председател на СЕМ. На пресконференцията се представи Споразумението за неизползване на враждебна и дискриминационна реч в хода на официалната кампания за местни избори през 2015 г., за което Marginalia писа по-рано тази седмица.

Основният мотив, според Орлин Спасов, за инициране на такова споразумение е един „парадокс“ – от една страна, криминализиране на езика на омразата в Наказателния кодекс, а от друга – наблюдава се неговият разцвет. Като друго противоречие Спасов посочи, че медиите подлежат на рестрикции по силата на Наказателния кодекс, ако използват език на омразата, но политиците, които често пъти са носители на словото на омразата в медиите, са защитени от имунитет. Според него саморегулацията може да бъде по-ефективна от законовите рестрикции. Той подчерта, че не може да има морално неутрална журналистика, когато в ефира има враждебна реч.

Медиите, които членуват в Съюза на издателите в България, имат редакционна политика да не подкрепят враждебната реч, заяви председателят на Съюза Теодор Захов. Има обаче печатни и онлайн медии, които използват омразата, за да наберат популярност, допълни той. Според него споразумението ще бъде тест на две нива – колко медии ще го подпишат и дали подписалите ще го спазват.

Главният редактор на „Маргиналия“ Юлиана Методиева, чиято е идеята за споразумението и която водеше пресконференцията, сподели, че първоначално си е представяла, че инициативата ще бъде свързана със съблюдаване на спазването на член 162 от Наказателния кодекс, но впоследствие е приела идеята на другите организации, че саморегулацията е по-важна.

Председателят на СЕМ Георги Лозанов каза, че смята, че чисто регулаторните механизми са слаб инструмент, защото в нашето общество няма усещане, че говоренето е действие и че то понякога може да генерира по-тежки последствия от физическото действие. Според него европейските практики са медиите да не упражняват цензура върху политиците, които си позволяват реч на омразата, но представителите на медията да реагират, когато това се случва и да посочват, че дадена реч е такава. Това е начин да се опитаме да вкараме политиците в някаква форма на саморегулация, заяви той. В Закона за радиото и телевизията трябва да се дефинира това понятие, каза още той. Според него в нашия контекст е по-удачно да се използва „враждебна реч“, защото в България различният се конструира като враг. Журналистите са длъжни да разпознават

речта на омразата и да я посочват, каза още Лозанов. „Тежките казуси“, свързани с враждебната реч, възпитават обществото, добави той.

Мехти Меликов от Етичната комисия на Националния съвет за саморегулация сподели личния си опит, че когато става дума за реч на омразата, политиците и медиите се сочат взаимно. Предложеното споразумение не разпределя вина, отговорността е обща – подчерта той.

Ана Горанова от Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО) каза, че повечето медии, които членуват в организацията, са приели Етичния кодекс на българските медии.

Според Кристина Христова от Асоциацията на европейските журналисти инициативата е напомняне на обществото какво значи журналистиката, кое е приемливо и кое не е допустимо в качествената журналистика.

На 23 септември ще бъде церемонията, на която медийни организации и политически сили ще подпишат Споразумението.